

Klarhet om Ukraina

[Ur [Against The Current](#), 1 november 2022. Även publicerad på [Links](#), 5 november 2022.

Översättning från engelska, Göran Källqvist.]

Vartefter Rysslands invasion och dess globala konsekvenser sprider sig med förödande resultat är det hög tid att få politisk och moralisk klarhet om vad detta krig handlar om. Det kräver att en hel del ideologiska myter på alla sidor benas ut.

Vi antar att det inte borde vara förvånande att detta krig har skurit tvärs över de vanliga politiska skiljelinjerna både till höger och vänster. Det finns en knappt dold Putinvänlig flygel i det amerikanska republikanska partiet, i allmänhet allierad med Trump-krafter.

Mer ”traditionella” nykonservativa militarister (och en del av det demokratiska etablissemanget) ser en möjlighet att använda Ukraina som murbräcka för att störta den ryska regimen och lamslå dess allierade Kina. Andra, som Henry Kissinger, vars obestridligt imperialistiska krigsbrottsliga meriter sträcker sig över fyra av 1900-talets decennier, kräver ukrainska ”territoriella eftergifter” – med andra ord kapitulation och uppstyckning – i stabilitetens intresse.

Bland den europeiska yttersta högerpartier sympatiserar det tyska AfD och det franska Nationell samling (Marine Le Pen) öppet med Ryssland, medan det polska styrande partiet ”Lag och rättvisa” är starkt för NATO, Viktor Orbáns ungerska kristet nationalistiska regim spelar med båda sidor, och den nyvalda extrema högerkoalitionen i Italien verkar vara splittrad om kriget.

Splittringen bland dessa reaktionära, rasistiska krafter och regeringar betingas till stor del av hur de nationalistiska stämningarna och allmänhetens farhågor om Europa ekonomiska problem ska manipuleras, med opportunistiska förhoppningar att ansluta sig till de som blir den ”vinnande sidan”, och rusningen att säkra sig energi från rysk olja och gas under en stundande bister vinter.

Inom vänstern handlar samtidigt splittringarna om vad imperialism betyder och hur man ska göra motstånd mot den – i synnerhet det problem som det innebär när angriparen inte är ”vår egen” imperialismakt, som det har varit fallet från Vietnam till Afghanistan och Irak och så många däremellan. Det faktum att USA-imperialismen är lika brutal och destruktiv som någonsin är inte den centrala frågan under det nuvarande kriget.

Socialister måste vara klara över vår ståndpunkt: vi stöder *Ukrainas* krig för att överleva som nation och dess rätt att få hjälp. Vi stöder inte *NATO*. Tack vara Putin har i själva verket *NATO* och *USA-imperialismen* redan uppnått flera strategiska mål: *NATO*:s skakiga enhet är återupprättad, Finland och Sverige ansluter sig, Tyskland ökar sina militärutgifter till och troligen över 2% av BNP, och *USA*:s ”ledarskap” över alliansen ifrågasätts inte längre.

För att hjälpa till att ställa de centrala frågorna publicerar vi på annan plats i detta nummer ett utdrag ur ett kraftfullt uttalande av ukrainska och andra europeiska vänsteranhängare. Hela texten finns här, ”[Stöd det ukrainska motståndet och minska fossilkapitalets makt](#)”.

Först och främst för uttalandet fram starka argument för *Ukrainas rätt till självförsvar mot en brutal rysk invasion*. Den grundläggande verkligheten är att invasionens uttryckliga mål är att annektera, och om det skulle lyckas utvecklas till folkmord, något som redan har visat sig i slakten av civila

och tvångsförflyttning av befolkning från ryskockuperade territorier.

Uttalandet är också tydligt om NATO:s imperialistiska karaktär, vad den står för, och kravet på att den ska upplösas och att det ska utvecklas ett antimilitaristiskt alternativ till stormaktsblocken. Även om det riktar sig mot ett dokument från en del av den tyska vänstern är uttalandets argument ytterst relevanta för debatten inom vänstern i USA, där delar av freds rörelsen går mot Ukrainas rätt att få vapen, med motiveringen att ”beväpna Ukraina bara förlänger kriget och lidandet”.

Det smärta oss att säga att dessa krafter inbegriper organisationer som lutar åt pacifistiska åsikter – inklusive CodePink, RootsAction och World Beyond War – som har genomfört ett utmärkt arbete i många frågor, som det av USA och Saudiarabien understödda kriget i Jemen, Washingtons sadistiska blockad av Afghanistans utlandsreserver och mer.

Det är smärtsamt att se dessa gruppers oförmåga att inse det legitima i Ukrainas krig mot Putins invasion, eller den illusoriska uppfattningen att en ukrainsk kapitulation eller accepterande av att delar av dess territorium avskiljs skulle ge ”fred genom förhandlingar”, eller den världsfrånvända tanken att fredligt motstånd i sig själv skulle driva tillbaka ryska stridsvagnar.

Ett ombudskrig?

Vi hävdar inte att dessa röster mot kriget är anhängare till Putin eller att de inte menar allvar med sin avsky – som alla med mänskliga känslor fullständigt måste dela – inför den död och förstörelse som Ukraina och dess folk dagligen utsätts för.

Istället är problemet att de är förvirrade över ett krig som inte är ”vårt eget” imperialistiska brott – och att de vägrar beakta frågan om *Ukrainas rätt till självförsvar*. Särskilt representanter för CodePink och RootsAction har avböjt att svara på denna fråga som de har fått upprepade gånger och direkt. De uttalar förvisso sitt stöd till ryska värnpliktsvägrare och den återuppståndna ryska antikrigsrörelsen, som utgör ett hopp för oss alla – men den inställningen är inget svar på Ukrainas rättigheter.

För att rättfärdiga denna oacceptabla undanflykt har en del av den amerikanska freds rörelsen liksom DSA:s (Democratic Socialists of America) internationella kommitté kommit på formuleringen om ett ”ombudskrig” i Ukraina mellan USA och NATO på ena sidan, mot Ryssland på den andra, så att ett stöd för Ukrainas rätt att få vapen innebär att stöda ”vår” imperialistiska sida.

Argumentet är lockande eftersom det låter principiellt, eftersom det pekar på NATO:s aggressiva utvidgning till Rysslands gräns efter 1991, och eftersom det återspeglar en sida av verkligheten – men på ett mycket förvrängt sätt...

Det finns förvisso en risk att kriget växer över i en interimperialistisk konflikt – *speciellt om Rysslands invasion blir långdragen*. Ju längre tid det tar för Ukraina att besegra invasionen, desto större fara är det att kriget kan trappas upp och sprida sig. Det är särskilt sant eftersom Putins åtgärder att annektera ockuperade områden (med den motbjudande förevändningen med fejkade ”folkomröstningar” som ingen tar på allvar) gör framtidsutsikter av förhandlingar ännu mer avlägsna.

Men det är ett stort misstag att upphöja denna möjliga fara till en primärt omedelbar fara – och ännu värre när vänsteranhängare gör det av i huvudsak ideologiska skäl för att motivera varför de avstår

från att stöda Ukraina.

Varför? Det avgörande är att både NATO och ryska militärer – på grund av sina egna intressen – har klargjort att de inte har för avsikt att trappa upp kriget till en direkt konfrontation. Biden kommer inte att förse Ukraina med artilleri som kan skjuta in i Ryssland. Vad gäller Putins påstådda hot om att använda kärnvapen, så är det bara meningsfullt mer som en terroristisk bluff än en verklig militär operation. (Dagens satellitstyrda massmordsvapen med precisionsartilleri, högteknologiska drönare och liknande gör ”taktiska kärnvapen” till ett trubbigt snarare än ett effektivt alternativ.)

Argumentet att NATO:s utvidgning ”provocerade fram” den ryska invasionen faller också sönder vid en kritisk analys. NATO:s utvidgning till strategiska östeuropeiska stater var visserligen oberättigad och triumfatorisk, men den var i huvudsak färdig för mer än 10 år sedan, inklusive Tjeckien, Ungern och Polen (1999), Bulgarien, Estland, Lettland, Litauen, Rumänien, Slovakien och Slovenien (2004), Albanien och Kroatien (2009). Tilläggen av Montenegro (2017) och Nordmakedonien (2020) är knappast av någon avgörande betydelse.

Allt detta bidrog förvisso till uppkomsten av Putins ondskefulla storryska revanschism, men kan inte sägas ha ”provocerat”, än mindre berättigat, hans påståenden 2021 att Ukraina ”inte är något verkligt land” och att dess folk måste införlivas (underkastas) under ryskt styre.

Ryssland påstås också ha provocerats av ett löfte 2008 att Ukraina själv skulle ansluta sig till NATO, ett obetänksamt och rent ut dumt USA-inspirerat projekt – men den ryska regimen förstod säkert att alla sådana handlingar skulle mötas av veto från Tyskland (och efter 2014 var Ukraina inte behörigt enligt NATO:s egna stadgar eftersom det inte kontrollerade sitt eget territorium på Krim).

Hursomhelst är risken att Ukraina ansluter sig till NATO en fråga som kunde ha lösts genom en kombination av diplomatiska och halvt hemliga överenskommelser. Det är svårare nu efter krigsutbrottet, då Ukrainas själva existens står på spel.

Vissa inom vänstern, t ex redaktörerna för *Monthly Review*, har ingående hävdatt att Ukrainakriget är kulmen på långvariga amerikanska avsikter att lamslå och sedan slå sönder Ryssland. Oavsett den historiska bakgrunden till sådana imperialistiska strävanden är faktum att *USA och NATO inte försåg Ukraina med avancerade vapen före invasionen*.

Trots att den amerikanska underrättelsetjänsten helt riktigt förutsåg invasionen, så förväntade sig faktiskt Washington och andra huvudstäder i väst en rysk seger på några dagar och att Kyiv och östra Ukraina snabbt skulle falla. Först det ukrainska motståndets framgångar och att befolkningen tydligt vägrade acceptera alla tankar på kapitulation fick väst att genomföra massiva vapenleveranser och öka det livsviktiga underrättelsestödet till Ukrainas militär.

Det är förståeligt att de som inte erkänner eller vill erkänna det ukrainska motståndets och de folkliga mobiliseringarnas centrala betydelse, bara kan det som ett västinspirerat ”ombudskrig”. Att blint förminska Ukraina och dess folk till bondepjäser på stormakternas schackbräde är ett ödesdigert hinder för ansträngningarna bygga en freds- eller antiimperialistisk rörelse värd namnet.

Mot ”lägertänkande” och all imperialism

Det finns ännu värre proryska så kallade ”lägertänkande” vänsterröster som påstår sig se något ”antiimperialistiskt” i Rysslands kampanj för att utrota Ukrainas självständighet och existens som

nation, inklusive den absurt felbenämnda Förenade nationella antikrigskoalitionen (United National Antiwar Coalition). (UNAC har hållit webbseminarier där den tidigare kärnvapeninspektören Scott Ritter har uppträtt och utfärdat halvt sinnesrubbade deklamationer att Rysslands seger är oundviklig och att Ukraina förtjänar att krossas.)

Att stöda Ryssland i detta krig är ett absolut förräderi mot grundläggande demokratiska principer, förutan vilka allt poserade om socialism är tomt prat.

Vi kan inte bortse från alla möjliga bittert reaktionära konsekvenser av detta krig. De är gratis gåvor från Putin till västimperialismen.

Undertryckandet av kvinnors rättigheter och undergrävandet av demokratin i Polen glöms bort när de blir en USA-stödd stöttepelare i NATO:s strategiska upprustning. Palestina och dess folk är bara sidoskador, precis som vanligt vid nästan varenda internationell kris – den israeliska arméns nästan dagliga mord på palestinska ungdomar och förstörelsen av ockuperade bostadsområden fortgår nästan helt utan uppmärksamhet i media.

Den ryska regimens ideologiska påstående att ”Ukraina aldrig var något verkligt land” är en slående parallell till sionisternas långvariga argument att ”det har aldrig funnits någon palestinsk nation eller stat” – i båda fallen används de för att rättfärdiga kolonialism och annektering. Mer än 30.000 ukrainska och ryska flyktingar har flytt till Israel samtidigt som palestinierna är statslösa i sitt eget ockuperade hemland eller i landsflykt.

På samma gång förvärras hotet om svält på Afrikas horn som har orsakats av torra och klimatförändringar, samt de snabbt stigande priserna på livsmedel i en stor del av Mellanöstern och Asien, av att livsviktiga spannmålsleveranser från Ukraina och rysk konstgödslexport har avbrutits.

Vad som kommer att hända under de kommande ödesdigra vintermånaderna är en öppen fråga. Vi konstaterar, att när ”Stöd det ukrainska motståndet och minska fossilkapitalets makt” skrevs, såg författarna tecken på att det ekonomiska trycket och problemen av minskade bränsleleveranser i Europa skulle kunna få en del västländer att pressa Ukraina att kapitulera. De senaste ukrainska framryckningarna och Putins allt hårdare och brutalare inställning – och de okända konsekvenserna av Rysslands inhemska kris – gör att detta nu verkar mindre sannolikt, men det är viktigt att förstå att imperialismen är oändligt förrädisk och politiska svängningar är inte nödvändigtvis förutsägbara.

Men vi vet att de allt högre insatserna, såväl som förlusterna och omfattningen på ödeläggelsen, gör det ännu mycket mer avgörande med klarhet om kriget för varje verkligt socialistisk och antiimperialistisk politik.